

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**   **EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1830/2003**

(2003. gada 22. septembris),

kas attiecas uz ģenētiski modificētu organismu izsekojamību un marķēšanu, kā arī no ģenētiski modificētiem organismiem ražotu pārtikas un lopbarības produktu izsekojamību, un ar ko groza Direktīvu 2001/18/EK

(OV L 268, 18.10.2003., 24. lpp.)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

	Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1137/2008 (2008. gada 22. oktobris)	L 311	1	21.11.2008.

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK)
Nr. 1830/2003**

(2003. gada 22. septembris),

kas attiecas uz ģenētiski modificētu organismu izsekojamību un marķēšanu, kā arī no ģenētiski modificētiem organismiem ražotu pārtikas un lopbarības produktu izsekojamību, un ar ko groza Direktīvu 2001/18/EK

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽⁴⁾,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvā 2001/18/EK par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē ⁽⁵⁾ ir iekļauta prasība, ka dalībvalstīm jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu atļauto ģenētiski modificēto organismu (ĢMO) izsekojamību un marķēšanu visos posmos, tos laižot tirgū.
- (2) Atšķirības valstu normatīvajos un administratīvajos aktos par ĢMO kā produkta vai kā produkta sastāvdaļu marķēšanu un izsekojamību, kā arī no ĢMO ražotu pārtikas un lopbarības produktu izsekojamību var kavēt to brīvo apriti, radot nevienlīdzīgas un negodīgas konkurences nosacījumus. Saskaņotai Kopienas ĢMO izsekojamības un marķēšanas sistēmai jāveicina iekšējā tirgus efektīva darbība. Tādēļ attiecīgi jāgroza Direktīva 2001/18/EK.
- (3) Ieviešot ĢMO izsekojamības prasības, jāatvieglo produktu izņemšana no tirgus gadījumos, ja konstatē neparedzētu kaitīgu iedarbību uz cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi, ieskaitot ekosistēmas, un uzraudzības orientēšana uz iespējamās iedarbības, jo īpaši uz vidi, pārbaudi. Izsekojamībai jāatvieglo arī riska pārvaldības pasākumu izpilde saskaņā ar piesardzības principu.
- (4) Jānosaka izsekojamības prasības pārtikai un lopbarībai, kas ražota no ĢMO, lai atvieglotu šo produktu precīzu marķēšanu, saskaņā ar prasībām, kuras noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 22. septembra Regulā (EK) Nr. 1829/2003 par ģenētiski modificētu pārtiku un lopbarību ⁽⁶⁾, lai nodrošinātu precīzas informācijas pieejamību tirgus dalībniekiem un patērētājiem un lai tie var efektīvi realizēt savu izvēles brīvību, kā arī kontrolēt

⁽¹⁾ OV C 304 E, 30.10.2001., 327. lpp. un OV C 331 E, 31.12.2002., 308. lpp.

⁽²⁾ OV C 125, 27.5.2002., 69. lpp.

⁽³⁾ OV C 278, 14.11.2002., 31. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 3. jūlija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts), Padomes 2003. gada 17. marta kopējā nostāja (OV C 113 E, 13.5.2003., 21. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 2. jūlija lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Padomes 2003. gada 22. jūlija lēmums.

⁽⁵⁾ OV L 106, 17.4.2001., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes Lēmumu 2002/811/EK (OV L 280, 18.10.2002., 27. lpp.).

⁽⁶⁾ OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

▼B

un pārbaudīt marķēšanas prasības. Prasībām, kas attiecas uz pārtiku un lopbarību, kas ražota no ĢMO, jābūt līdzīgām, lai novērstu informācijas pārtrauktību, kad mainās [produkta] galīgais izlietojums.

- (5) Nododot tālāk un glabājot informāciju par to, ka produkti satur ĢMO vai sastāv no tiem, un šo ĢMO unikālos kodus, katrā posmā, laižot ĢMO tirgū, veidojas attiecīgas to izsekojamības un marķēšanas bāze. Kodus var izmantot, lai piekļūtu reģistrā ierakstītai specifiskai informācijai par ĢMO un lai atvieglotu to identificēšanu, noteikšanu un uzraudzību saskaņā ar Direktīvu 2001/18/EK.
- (6) Nododot tālāk un glabājot informāciju par to, ka pārtika vai lopbarība ir ražota no ĢMO, veidojas attiecīga no ĢMO ražotu produktu izsekojamības bāze.
- (7) Kopienas tiesību akti par ĢMO kā lopbarību vai kā lopbarības sastāvdaļu jāpiemēro arī lopbarībai, kura paredzēta dzīvniekiem, kas nav paredzēti pārtikas ražošanai.
- (8) Jāizstrādā paraugu ņemšanas un noteikšanas vadlīnijas, lai atvieglotu saskaņotu pieeju kontrolei un pārbaudei un nodrošinātu tirgus dalībniekiem juridisku noteiktību. Jāņem vērā reģistri, kuros ir informācija par ĢMO ģenētiskajām modifikācijām un kurus Komisija izveidojusi saskaņā ar Direktīvas 2001/18/EK 31. panta 2. punktu un Regulas (EK) Nr. 1829/2003 29. pantu.
- (9) Dalībvalstīm jāpieņem noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem.
- (10) Daži ĢMO atlikumi produktos var būt nejauši vai tehniski nenovēršami. Tāpēc uz šādu ĢMO klātbūtni nedrīkst attiecināt marķēšanas un izsekojamības prasības. Tāpēc tā materiāla robežvērtības, kas nejausu vai tehniski nenovēršamu iemeslu dēļ ir produktā un satur ĢMO vai sastāv no tiem, vai ir ražoti no tiem, jānosaka gadījumos, kad šādus ĢMO atļauts laist tirgū Kopienā un kad to nejaušo vai tehniski nenovēršamo klātbūtni pieļauj saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 47. pantu. Ir lietderīgi paredzēt arī to, ka tad, ja minētā materiāla kopējais daudzums pārtikā vai lopbarībā, vai kādā tās sastāvdaļā gan nejausu, gan tehniski nenovēršamu iemeslu dēļ pārsniedz iepriekšminētās marķēšanas robežvērtības, šāds daudzums jānorāda saskaņā ar šīs regulas noteikumiem un sīki izstrādātiem noteikumiem, kas jāpieņem, lai to īstenotu.
- (11) Patērētājiem jānodrošina pilnīga un ticama informācija par ĢMO, kā arī produktiem, pārtiku un lopbarību, kas no tiem ražota, lai patērētāji produktu var izvēlēties apzināti.
- (12) Pasākumi, kas vajadzīgi, lai īstenotu šo regulu, jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, ar ko nosaka procedūras Komisijai uzticēto izpildes pilnvaru īstenošanai ⁽¹⁾.
- (13) Lai varētu piemērot pasākumus, kas attiecas uz izsekojamību un marķēšanu, jāizveido sistēmas ĢMO unikālo indentifikatoru izstrādei un piešķiršanai.
- (14) Komisijai jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas īstenošanu un īpaši par to noteikumu efektivitāti, kas attiecas uz izsekojamību un marķēšanu.
- (15) Šajā regulā ir respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas ir īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

▼B*1. pants***Mērķi**

Šī regula ir satvars to produktu izsekojamībai, kas satur ģenētiski modificētus organismus (ĢMO) vai sastāv no tiem, un no ĢMO ražotas pārtikas un lopbarības izsekojamībai, un tās mērķi ir atvieglot precīzu marķēšanu, uzraudzīt iedarbību uz vidi un, attiecīgos gadījumos, uz veselību un īstenot attiecīgos riska pārvaldības pasākumus, tostarp vajadzības gadījumā izņemt produktus no tirgus.

*2. pants***Piemērošanas joma**

1. Šī regula visos produktu tirgū laišanas posmos jāpiemēro:
  - a) produktiem, kas satur ĢMO vai sastāv no tiem un ko laiž tirgū saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem;
  - b) pārtikai, kas ražota no ĢMO un ko laiž tirgū saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem;
  - c) lopbarībai, kas ražota no ĢMO un ko laiž tirgū saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem.
2. Šī regula neattiecas uz cilvēkiem paredzētām un veterinārijā izmantojamām zālēm, kas atļautas saskaņā ar Regulu (EEK) Nr. 2309/93 ⁽¹⁾.

*3. pants***Definīcijas**

Šajā regulā:

1. “Ģenētiski modificēts organisms” jeb “ĢMO” ir ģenētiski modificēts organisms, kas definēts Direktīvas 2001/18/EK 2. panta 2. punktā, izņemot organismus, kurus iegūst ar ģenētiskās modifikācijas metodēm, kuras uzskaitītas Direktīvas 2001/18/EK IB. pielikumā.
2. “Ražots no ĢMO” nozīmē to, ka produkts iegūts pilnīgi vai daļēji no ĢMO, bet nesatur ĢMO vai nesastāv no tiem.
3. “Izsekojamība” ir spēja ar ražošanas un izplatīšanas ķēdes starpniecību izsekot ĢMO un produktus, kas ražoti no ĢMO, visos produktu tirgū laišanas posmos.
4. “Unikāls identifikators” ir vienkāršs ciparu vai burtu un ciparu kods, ar ko identificē ĢMO, pamatojoties uz atļauto transformāciju, kurā tas izstrādāts, un kas ir līdzeklis tās specifiskās informācijas ieguvei, kura attiecas uz šo ĢMO.
5. “Tirgus dalībnieks” ir fiziska vai juridiska persona, kas produktu laiž tirgū vai kas saņem produktu, kurš ir laists tirgū Kopienā, vai nu no kādas dalībvalsts vai no kādas trešās valsts kādā ražošanas un izplatīšanas ķēdes posmā, bet kas nav galapatērētājs.

⁽¹⁾ Padomes 1993. gada 22. jūlija Regula (EEK) Nr. 2309/93, ar ko nosaka Kopienas procedūras cilvēkiem paredzēto un veterinārijā izmantojamo zāļu atļaušanai un uzraudzībai un izveido Eiropas Zāļu novērtēšanas aģentūru (OV L 214, 24.8.1993., 1. lpp.). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 807/2003 (OV L 122, 16.5.2003., 36. lpp.).

▼B

6. “Galapatērētājs” ir galapatērētājs, kas produktu neizmanto kādā saimnieciskā darbībā vai uzņēmējdarbībā.
7. “Pārtika” ir pārtika, kas noteikta Regulas (EK) Nr. 178/2002 2. pantā ⁽¹⁾.
8. “Sastāvdaļa” ir sastāvdaļa, kas minēta Direktīvas 2000/13/EK 6. panta 4. punktā ⁽²⁾.
9. “Lopbarība” ir lopbarība, kas noteikta Regulas (EK) Nr. 178/2002 3. panta 4. punktā.
10. “Laišana tirgū” ir laišana tirgū, kas noteikta Kopienas speciālajos tiesību aktos, saskaņā ar kuriem attiecīgo produktu ir atļauts laist tirgū; citos gadījumos to definē saskaņā ar Direktīvas 2001/18/EK 2. panta 4. punktu.
11. “Pirmais posms produkta laišanai tirgū” ir sākotnējais darījums ražošanas un izplatīšanas ķēdēs, ar kura palīdzību produktu dara pieejamu trešai personai.
12. “Fasēts produkts” ir jebkura atsevišķa vienība, ko piedāvā pārdošanai un kas sastāv no produkta un iepakojuma, kurā tas ielikts pirms piedāvāšanas pārdošanai, neatkarīgi no tā, vai šāds iepakojums produktu aptver pilnīgi vai daļēji, ja tā saturu nevar izmainīt, iepakojumu neatverot vai nenomaiņot.

*4. pants***Izsekojamības un marķēšanas prasības produktiem, kas satur ĢMO vai sastāv no tiem****A. IZSEKOJAMĪBA**

1. Laižot tirgū produktu, kas satur ĢMO vai sastāv no tiem, ieskaitot nefasētu produktu, pirmajā posmā tirgus dalībnieki nodrošina to, ka tirgus dalībniekam, kurš saņem produktu, tiek nodota šāda rakstiska informācija:

- a) produkts satur ĢMO vai sastāv no tiem;
- b) unikāls(-i) identifikators(-i), kas ĢMO piešķirts(-i) saskaņā ar 8. pantu.

2. Visos turpmākajos posmos, laižot tirgū 1. punktā minētos produktus, tirgus dalībnieki nodrošina saskaņā ar 1. punktu saņemtās informācijas nodošanu rakstveidā tirgus dalībniekiem, kas saņem produktus.

3. Ja produkti satur tādus ĢMO maisījumus, kas lietojami tieši un tikai kā pārtika vai lopbarība vai kas jāpārstrādā, vai sastāv no šādiem maisījumiem, tad 1. punkta b) apakšpunktā minēto informāciju var aizstāt ar tirgus dalībnieka sniegtu lietojuma apliecinājumu, kuram pievienots visu maisījumā iekļauto ĢMO unikālo identifikatoru saraksts.

4. Neierobežojot 6. pantu, tirgus dalībnieku rīcībā jābūt sistēmām un standartizētām procedūrām, kas vajadzīgas, lai būtu iespējams glābāt informāciju, kura noteikta 1., 2. un 3. punktā, un piecu gadu periodā pēc katra darījuma identificēt tirgus dalībnieku, kurš darījis pieejamus

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko nosaka vispārējos pārtikas aprites tiesību aktu principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un nosaka procedūras, kuras attiecas uz pārtikas nekaitīguma jautājumiem (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīva 2000/13/EK par to dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu, kas attiecas uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklamēšanu (OV L 109, 6.5.2000., 29. lpp.) Direktīva grozīta ar Komisijas Direktīvu 2001/101/EK (OV L 310, 28.11.2001., 19. lpp.).

▼B

1. punktā minētos produktus, un tirgus dalībnieku, kam tie kļuvuši pieejami.

5. Iepriekšējais 1. līdz 4. punkts neierobežo citas Kopienas tiesību aktu īpašās prasības.

B. MARĶĒJUMS

6. Attiecībā uz produktiem, kas satur ĢMO vai sastāv no tiem, tirgus dalībniekiem jānodrošina tas, ka:

- a) marķējumos uz fasētiem produktiem, kas satur ĢMO vai sastāv no tiem, ir vārdi “Šis produkts satur ģenētiski modificētus organismus” vai “Šis produkts satur ģenētiski modificētu(-us) [organisma(-u) nosaukums(-i)]”;
- b) produkta piedāvājumā vai saistībā ar produkta piedāvājumu, kas attiecas uz nefasētu produktu, kuru piedāvā galapatērētājam, ir norādīti vārdi “Šis produkts satur ģenētiski modificētus organismus” vai “Šis produkts satur ģenētiski modificētu(-us) [organisma(-u) nosaukums(-i)]”.

Šis punkts neierobežo citas Kopienas tiesību aktu īpašās prasības.

C. ATBRĪVOJUMI

7. Uz ĢMO atlikumiem produktos 1. līdz 6. punkts neattiecas, ja atlikumi nepārsniedz robežvērtības, kas noteiktas saskaņā ar Direktīvas 2001/18/EK 21. panta 2. vai 3. punktu un citos speciālajos Kopienas tiesību aktos, un ja šie ĢMO atlikumi ir radušies nejaušu vai tehniski nenovēršamu iemeslu dēļ.

8. Uz ĢMO atlikumiem produktos, kas paredzēti tiešai lietošanai pārtikā, lopbarībā vai pārstrādē, 1. līdz 6. punkts neattiecas, ja atlikumi nepārsniedz robežvērtības, kas attiecīgajiem ĢMO noteiktas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 12., 24. vai 47. pantu, un ja šie ĢMO atlikumi ir radušies nejaušu vai tehniski nenovēršamu iemeslu dēļ.

*5. pants***Izsekojamības prasības produktiem, kas paredzēti pārtikai un lopbarībai, kura ražota no ĢMO**

1. Laižot tirgū produktus, kas ražoti no ĢMO, tirgus dalībnieki nodrošina to, ka tirgus dalībniekam, kurš saņem produktu, rakstveidā tiek nodota šāda informācija:

- a) norāde par katru pārtikas sastāvdaļu, kas ražota no ĢMO;
- b) norāde par katru lopbarības sastāvdaļu vai piedevu, kas ražota no ĢMO;
- c) — ja produktiem nav sastāvdaļu saraksta — norāde par to, ka produkts ražots no ĢMO.

2. Neierobežojot 6. pantu, tirgus dalībnieku rīcībā jābūt sistēmām un standartizētām procedūrām, kas vajadzīgas, lai būtu iespējams glabāt 1. punktā noteikto informāciju un piecu gadu periodā pēc katra darījuma identificēt tirgus dalībnieku, kurš darījis pieejamus 1. punktā minētos produktus, un tirgus dalībnieku, kam tie kļuvuši pieejami.

3. Iepriekšējais 1. un 2. punkts neierobežo citas Kopienas tiesību aktu īpašās prasības.

4. Uz ĢMO atlikumiem produktos, kas ražoti no ĢMO un paredzēti pārtikai, lopbarībai vai pārstrādei, 1., 2. un 3. punkts neattiecas, ja atlikumi nepārsniedz robežvērtības, kuras attiecīgajiem ĢMO noteiktas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 12., 24. vai 47. pantu, un ja šie ĢMO atlikumi ir radušies nejaušu vai tehniski nenovēršamu iemeslu dēļ.

▼B*6. pants***Atbrīvojumi**

1. Gadījumos, kad Kopienas tiesību aktos ir paredzētas tādas īpašas identifikācijas sistēmas kā fasētu produktu partiju numerācija, tirgus dalībniekiem nav jāglabā informācija, kas noteikta 4. panta 1. punktā, 4. panta 2. punktā, 4. panta 3. punktā un 5. panta 1. punktā, ja šī informācija un partijas numurs ir skaidri marķēts uz iepakojuma un ja informāciju par partiju numuriem glabā tik ilgi, cik minēts 4. panta 4. punktā un 5. panta 2. punktā.
2. Uz produkta laišanas tirgū pirmo posmu vai uz produkta sākotnējo ražošanu vai pārpakošanu neattiecas 1. punkts.

*7. pants***Direktīvas 2001/18/EK grozījums**

Direktīvu 2001/18/EK groza šādi:

1. Direktīvas 4. panta 6. punktu svīturo.
2. Direktīvas 21. pantu papildina ar šādu punktu:

“3. Panta 1. punkts neattiecas uz atļauto ĢMO atlikumiem produktos, kas paredzēti tiešai pārstrādei, ja atlikumi nepārsniedz 0,9 % vai zemākas robežvērtības, kuras noteiktas saskaņā ar 30. panta 2. punkta noteikumiem, ja šie atlikumi ir radušies nejaušu vai tehniski nenovēršamu iemeslu dēļ.”

▼M1*8. pants***Unikālie identifikatori**

Komisija:

- a) pirms 1. līdz 7. panta piemērošanas izveido sistēmu unikālo identifikatoru izstrādāšanai un to piešķiršanai ĢMO;
- b) vajadzības gadījumā pielāgo a) punktā paredzēto sistēmu.

Pirmajā daļā noteiktos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 10. panta 2. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. To darot, ņem vērā norises starptautiskajos forumos.

▼B*9. pants***Pārbaudes un kontroles pasākumi**

1. Dalībvalstis vajadzības gadījumā nodrošina pārbaudes un kontroles pasākumus, tostarp paraugu pārbaudes un testēšanu (kvalitatīvo un kvantitatīvo), lai nodrošinātu atbilstību šīs regulas prasībām. Pārbaudes un kontroles pasākumi var ietvert arī pārbaudes un kontroli, kas attiecas uz produkta uzglabāšanu.
2. Pirms 1. līdz 7. panta piemērošanas Komisija saskaņā ar 10. panta 3. punktā minēto procedūru izstrādā un publicē tehniskās vadlīnijas par paraugu ņemšanu un testēšanu, lai atvieglotu saskaņotu pieeju šā panta 1. punkta īstenošanai. Izstrādājot iepriekšminētās tehniskās vadlīnijas, Komisija ņem vērā darbu, ko veic valstu kompetentās iestādes, komiteja, kura minēta Regulas (EK) Nr. 178/2002 58. panta 1. punktā, un Kopienas etalonlaboratorija, kas izveidota saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003.

▼B

3. Lai palīdzētu dalībvalstīm izpildīt 1. un 2. punktā noteiktās prasības, Komisija nodrošina to, ka Kopienas līmenī tiek izveidots centrālais reģistrs, kurā ir iekļauta visa pieejamā secīgā informācija un standartmateriāls par tiem ĢMO, ko atļauts laist apriņķī Kopienā. Reģistrs ir pieejams dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Reģistrā ir iekļauta arī attiecīgā informācija par ĢMO, kuru aprīte Eiropas Savienībā nav atļauta, ja šāda informācija ir pieejama.

*10. pants***Komiteja**

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar Direktīvas 2001/18/EK 30. pantu.

▼M1

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

▼B

3. Ja ir izdarīta atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

▼M1

_____

▼B*11. pants***Sankcijas**

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām. Dalībvalstis, vēlākais, līdz 2004. gada 18. aprīlim par šiem noteikumiem paziņo Komisijai un tūlīt paziņo tai par jebkuru turpmāko grozījumu, kas tos ietekmē.

*12. pants***Klauzula par pārskatīšanu**

Vēlākais, 2005. gada 18. oktobrī Komisija nosūta Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs regulas, īpaši 4. panta 3. punkta, īstenošanu un attiecīgā gadījumā iesniedz priekšlikumu.

*13. pants***Stāšanās spēkā**

1. Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

2. Regulas 1. līdz 7. pantu un 9. panta 1. punktu piemēro no 90. dienas pēc tam, kad *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir publicēts pasākums, kas minēts 8. panta a) punktā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.